

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
Духът прави силата

БИЗНЕС ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ И
ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР“

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

на ас. д-р Бойко Генадиев Таков

Кандидат за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност “главен асистент” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Икономика и управление” (интелектуална собственост и иновации в бизнеса), обнародван в ДВ, бр. 3 от 10.01.2025 г.

София, 2025 г.

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
Духът прави силата

BUSINESS FACULTY, UNWE
INTELLECTUAL PROPERTY AND TECHNOLOGY TRANSFER
DEPARTMENT

ABSTRACTS OF SCIENTIFIC ARTICLES

Assist. Prof. Dr. Boyko Genadiev Takov

Applicant for participation in a competition for the academic position "Chief Assistant Professor" in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Economics and Management" (Intellectual Property and Business Innovation), announced in State Gazette, issue No. 3 from 10.01.2025.

Sofia, 2025

I. Група Ж, т. 15. Статии и студии, индексирани в Scopus и/или Web of Science, публикувани в научни списания

1. **Тakov, В., & Velev, М.** (2021). Innovative Activity of Small and Medium-Sized Enterprises. *Economic Alternatives*, 27(4), 580-608

Линк към библиографски онлайн-запис:

<https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85124984920&doi=10.37075%2fEA.2021.4.06&partnerID=40&md5=192cc89a872bbb9f9ba67b9275502195>

Резюме: Значението на малките и средните предприятия (МСП) за икономиката на нашата страна непрекъснато нараства. През 2018 г. те представляват 99,8% от предприятията в страната. В тях работят 75,7% от всички заети в икономиката и те осигуряват 65,3% от добавената стойност в страната. Иновационната дейност на МСП до голяма степен определя цялостното иновационно представяне на страната ни и съответно темпа на нейното развитие. Все по-често се осъзнава, че стимулирането на иновациите в МСП е важен механизъм за постигане на конкурентоспособност и икономически успех не само на отделните предприятия, но и на страната като цяло. В тази връзка първата цел на настоящото изследване е да се направи сравнителен анализ на иновационната дейност на българските МСП спрямо другите страни от ЕС и да се установят основните области на постижения и изоставане. Сравнителният анализ е извършен на базата на данни от официални национални, европейски и световни източници, както и на публикувани резултати от проучвания по темата. Втората цел е да се представят резултатите от емпирично изследване на иновационната дейност на извадка от български МСП, проведено от авторите. Проучването обхваща 100 микро-, малки и средни предприятия от различни отрасли на преработващата промишленост, като целта му е да провери, допълни и уточни вторичната информация, анализирана на първия етап.

Ключови думи: Иновация, изследвания, анализ, малки и средни предприятия (МСП)

Abstract: The importance of small and medium enterprises (SMEs) for the economy of our country is constantly growing. In 2018, they made up 99.8% of the enterprises in the country. They employ 75.7% of all employees in the economy and they provide 65.3% of the country's added value. The innovation activity of SMEs largely determines the overall innovative performance of our country, and therefore the pace of its development. It is increasingly

realized that the stimulation of innovation in SMEs is an important mechanism for achieving competitiveness and economic success not only of individual enterprises but also of our country as a whole. Given this, the first purpose of this study is to perform a comparative analysis of the innovation activity of Bulgarian SMEs compared to the other EU countries and to determine the main areas of achievement and lag. The comparative analysis was performed on the basis of data from official national, European and world sources, as well as from published research results on this issue. The second purpose is to present the results of an empirical study of the innovation activity of a sample of Bulgarian SMEs, conducted by the authors. The survey covers 100 micro, small and medium-sized enterprises from different sectors of the processing industry and its purpose is to check, supplement and clarify secondary information studied for the first stage.

Key words: Innovation; Activity; Research; Analysis; Small and medium-sized enterprises.

II. Група Ж, т. 23. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация, публикувани в научни списания

1. Таков, Б. (2023). Роля на държавата за развитие на малките и средните предприятия. Списание Интелектуална собственост и бизнес, (3), 43-60.
Линк към библиографски онлайн-запис:

<https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1230392>

Резюме:

Въпреки продължаващите дебати за държавната намеса на пазара и в развитието на бизнеса, съществува консенсус относно необходимостта от активна държавна роля в развитието на малките и средните предприятия (МСП), предвид тяхната уязвимост и значимата им икономическа и социална роля. Доказано е, че държавното стимулиране на развитието на МСП е важен механизъм за постигане на конкурентоспособност и икономически успех не само на отделните предприятия, но и на икономиките като цяло. В тази връзка целта на настоящата разработка е да обоснове ролята на държавата в развитието на МСП, както и да представи целите и основните инструменти на българската държавна политика, свързана с развитието на малките и средните предприятия.

Ключови думи: държава; малки и средни предприятия; развитие; роля; стратегии.

Abstract: Despite long-standing debates about state intervention in the market and business development, there is a consensus on the need for its active role in the development of small and medium-sized enterprises (SMEs), given their vulnerability and significant economic and social importance. It has been proven that stimulating the development of SMEs by the state is an important mechanism for achieving competitiveness and economic success not only for individual enterprises but also for economies as a whole. Therefore, the purpose of this paper is to justify the role of the state in the development of SMEs and to present the objectives and main instruments of the Bulgarian state policy related to the development of small and medium-sized enterprises.

Keywords: state; small and medium enterprises; development; role; strategies.

III. Група 3. т. 30. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции

1. Таков, Бойко. Бариири пред иновационната активност на МСП. Международен научен форум "Интеллектуална собственост и бизнес - предизвикателства и решения", [26-27 април 2023 г., София]: сборник абстракти и доклади = International Scientific Forum "Intellectual Property and Business - Challenges and Solutions", [26-27 April 2023, Sofia] : collection of abstracts and papers, с. 108-113

Резюме: Малките и средните предприятия (МСП) съставляват 98,7 % в общия брой на предприятията у нас. През 2021 г. броят на заетите в тях е 74,2 % от всички заети в икономиката. Те осигуряват добавена стойност в размер на 66, 5 % от тази на цялата икономика и този дял стабилно нараства. Тяхната иновационна активност в значителна степен определя общото иновационно представяне на страната ни, а следователно и темповете на нейното развитие. Не буди съмнение, че стимулирането на иновациите в МСП е важен механизъм за постигане на конкурентоспособност и стопански успех не само на отделните предприятия, но и на страната ни като цяло.

Предвид на това, целта на тази публикация е да представи обобщените резултати от емпирично изследване на факторите, които възпрепятстват иновационната активността на МСП и се явяват като бариери пред нея. Тези резултати могат да са полезни за правилното насочване на усилията на държавните органи и на мениджърите за стимулиране на развитието на МСП и на иновациите в тях.

Ключови думи: малки и средни предприятия; иновации, активност, бариери, изследване.

Abstract: Small and medium-sized enterprises (SMEs) are 98.7% of all businesses in Bulgaria. In 2021, the number of employed people in SMEs accounted for 74.2% of all employed individuals in the economy. They provide added value amounting to 66.5% of the total economy, and this share is steadily increasing. Their innovative activity largely determines the overall innovation performance of our country, and thus the pace of its development. There is no doubt that stimulating innovation in SMEs is an important mechanism for achieving competitiveness and economic success not only for individual businesses but also for our country as a whole.

Given this, the aim of this publication is to present the summarized results of an empirical study on the factors that hinder the innovation activity of SMEs and act as barriers to it. These results can be useful for directing the efforts of government agencies and managers towards stimulating the development of SMEs and innovation within them.

Keywords: small and medium-sized enterprises; innovation, activity, barriers, study.

2. Таков, Б., Зелени процесни иновации в индустриалните предприятия , ЛТУ, 2021, сп. Управление и устойчиво развитие, ISSN 1311-4506, с. 24 – 30.

Резюме: Опазването на околната среда е приоритет за всички държави. Търсят се пътища за намаляване на вредното въздействие на населението и за подобряване на екологичността на бизнеса. Основен замърсител е производствената дейност на индустриалните предприятия. В тази връзка нараства значението на зелените иновации като основен инструмент за постигане на зелен икономически растеж и конкурентоспособност на всички стопански нива. С нарастването на актуалността на проблемите на зелените иновации се увеличава и интересът към теоретичното

осветляване и емпиричното изследване на различни техни аспекти. Расте броят на научните публикации в тези области. Въпреки това, все още редица важни проблеми остават нерешени или не са достатъчно добре изследвани и разработени. Недостатъчно добре е изследвана и иновационната активност за зелени процесни иновации в индустриалните предприятия у нас. Предвид на това, целта на настоящата разработка е да представи резултатите от емпирично изследване на иновационната активност на българските индустриални предприятия в областта на зелените процесни иновации и да определи основните области на постижения или изоставане. Посочените резултати биха могли да са основа за по нататъшна дискусия по тези проблеми и да са полезни не само за бъдещите научни и приложни изследвания, но и за всички институции, отговорни за стимулирането на зелената иновационна активност на предприятията у нас.

Ключови думи: индустриални предприятия, зелени процесни иновации, изследване, иновационна активност, резултати.

Abstract: Environmental protection is a priority for all countries. Ways are being sought to reduce the negative impact of the population and to improve the environmental friendliness of businesses. Industrial manufacturing activity remains a major pollutant. In this context, the importance of green innovations as a key tool for achieving green economic growth and competitiveness at all economic levels is increasing. With the growing relevance of issues related to green innovations, there is also increased interest in theoretical exploration and empirical research on their various aspects. The number of scientific publications in these fields is rising. Nevertheless, many important issues remain unresolved or insufficiently researched and developed. The innovative activity related to green process innovations in industrial enterprises in our country is still insufficiently studied. Given this, the purpose of the present study is to present the results of an empirical investigation into the innovative activities of Bulgarian industrial enterprises in the field of green process innovations and to identify the main areas of achievement or lag. These findings could serve as a basis for further discussion on these issues and could be useful not only for future scientific and applied research but also for all institutions responsible for stimulating the green innovation activity of enterprises in Bulgaria.

Keywords: industrial enterprises, green process innovation, research, innovation activity, results.

3. Таков, Б. Интернационализация на българските малки и средни предприятия. Сборник от Деветнадесетата международна научна на младите учени на тема «Икономиката на България и Европейския съюз : предизвикателства, конфликти, решения» УНСС, 7.11.2024.

Резюме: В условията на глобализация и свободна търговия между държавите, МСП непрекъснато търсят пътища за интернационализация на бизнеса си. Те разбират, че това е начин за постигане на по-висока възвращаемост на вложените средства и за осигуряване на фирмен растеж. Малкият им мащаб, както и редица други вътрешни и външни фактори, затрудняват този процес.

Предвид значимостта на интернационализацията за развитието на МСП, целта на тази публикация е накратко да представи обобщените резултати от изследване и анализ на нейното равнище в извадка от български МСП. Тези резултати могат да са полезни за правилното насочване на усилията на мениджърите и на държавните органи за подпомагане на интернационализацията в МСП.

Ключови думи: МСП, интернационализация, изследване, равнище.

Abstract: In the conditions of globalization and free trade between countries, SMEs are constantly looking for ways to internationalize their business. They understand that this is a way to achieve a higher return on investment and to ensure company growth. Their small scale, as well as a number of other internal and external factors, make this process difficult.

Given the importance of internationalization for the development of SMEs, the purpose of this publication is to briefly present the summarized results of a study and analysis of its level in a sample of Bulgarian SMEs. These results may be useful for properly directing the efforts of managers and government agencies to support internationalization in SMEs.

Keywords: SMEs, internationalization, research, level.

IV. Група 3. т. 15. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в международни бази данни с научна информация / доклад, индексирани в друга международна база данни с научна информация

1. Таков, Бойко. Дигитална трансформация в издателския бизнес. Сборник с доклади от научен форум “Издателският бизнес като част от творческите индустрии”, проведен на 13 март 2024 г. в Конферентна зала на ИИСТТ, УНСС

Линк към библиографски онлайн-запис:

<https://www.cceol.com/search/chapter-detail?id=1267706>

Резюме: Издателският бизнес в България има голямо значение за културното и образователното развитие на страната, но е и важен сектор от националната икономика със значително социално въздействие. През последните години той е изправен пред сериозни предизвикателства и преминава през период на трансформация, предизвикана от бързото навлизане на нови технологии и ускорената дигитална трансформация. Дигиталната трансформация в издателския бизнес в България постепенно напредва, но темповете на развитие се различават сред отделните издатели. Оценката на степента на развитие на сектора като цяло се затруднява поради липсата на достатъчно статистически данни. В същото време такава оценка е необходима не само за сравнение на развитието на този бизнес у нас спрямо други държави, но най-вече за да се идентифицират слабостите и предизвикателствата, пред които той е изправен. Това би било полезно и за очертаване на държавните политики по отношение на издателския сектор. В тази връзка, целта на настоящата публикация е да оцени нивото на дигиталната трансформация в издателския бизнес в България и да направи изводи за неговите постижения и слабости. Тези изводи ще бъдат полезни при определяне на насоките за ускоряване на този процес.

Ключови думи: издателски бизнес; дигитализация; дигитална трансформация; развитие; сравнителен анализ.

Abstract: The publishing business in Bulgaria is of great importance for the cultural and educational development of the country, but it is also a significant sector of the national economy with considerable social impact. In recent years, it has faced serious challenges and is undergoing a period of transformation driven by the rapid introduction of new technologies and accelerated digital transformation. The digital transformation in the publishing business in Bulgaria is gradually progressing, but the pace of development varies among different publishers. Assessing the extent of its development for the sector as a whole is complicated due to the lack of sufficient statistical data. At the same time, this assessment is necessary not only to compare the development of this business in our country with that in other countries but, most importantly, to identify its weaknesses and the challenges it faces. It is also useful for outlining government policies regarding the publishing sector. In this regard, the aim of this publication is to assess the level of digital transformation achieved in the publishing business in Bulgaria and to draw conclusions about its achievements and weaknesses. These conclusions will be useful for determining the directions for accelerating this process.

Keywords: publishing business; digitalization; digital transformation; development; comparative analysis.